

217722

T. ueszt:

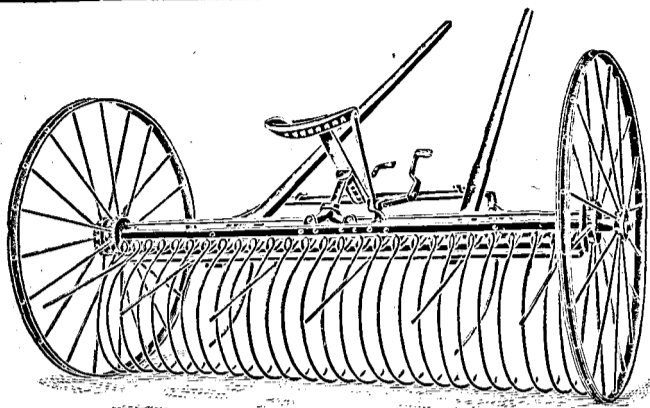
Tokaj...

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVAR, 1906. ÁPRILIS 22.

16. SZAM

KÜHNE E. hazánk legrégebb mező- gazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben szállittatnak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPÁLÓESZKÖZÖK,

Columbia Cultivátorok, Herrmann kapálók.

Eredeti Laass-féle 6 soros Kapálógépek,

Burgonyamivelő eszközök,

Szénagereblyék, Szénaforgatók,

1672

„OSBORNE“

kévekötő és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

Főraktár:

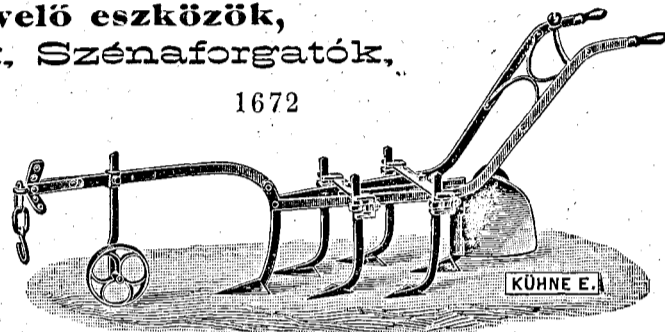
Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

Fiókraktár:

Temesvár, Gazdaudvar.

Állandó bizományi raktár:

MARTON IGNÁCNÁL KOLOZSVÁR, FERENCZ-JÓZSEF-ÚT 3.

Söpjng Endre szőlőoltvány telepe, Székelyhidon.

Ajánlja a következő szokvány minőségű termékeit:

2 éves zöld ojtvány,

Riparia Portalison, Mézes fehér, Chasselas, Ezerjő, Bihari, Alanttermő, Erdei, Piros Bakar, Juhfark, Sárféher, Szlankamenka, Rakszóló, Kövidinka, Sauvignon blanc, Oportó, Kadarka, Nagyburgundi.

Rupestris Monticolán, Mézes fehér, Olasz és Rajnai Rizling, Szlankamenka, Chasselas, Fehér Bakar, Oportó.

Fás oltvány. Riparia Portalison. Olasz Rizling, Szerémi zöld, Overnyi hamvas, Delaware, Madlein angevine és Royale, Damascusi, Vörös, fehér és kék Kecscsecsü, Admirable, Kossuth Lajos, Ezeréves, De la Palestina, Malakoff, Usum, Chasselas-ból: blanc és rouge croquant, le ciotát, Tokay, d'orè, rouge Royale. Muskotályokból: Passatutti, Lunel, Ottonel, Dr. Hogg, Hamburg, Candia, of Alexandrien.

Riparia Portalis, gyökeres I. oszt. 70,000, II. oszt. 25,000 darab. — (A kik saját részükre kicsiben készítenek oltványt, azok figyelmét felhívom ezen célra kiválasztott I. oszt. gyökeres Ripáriámra.)

Europai sima, Olasz és Rajnai Rizling, Sárféher, Piros Bakar, Erdei, Ezerjő, Juhfark, Furmint, Mézes, Zöld Sylvani, Fehér Góhér, Szerémi zöld, Carbenet franc és Sauvignon, Oportó, Admirable, Muscat Ottónel és Lunel.

A borfajták nagyrészből fásoltványhoz szálanként gondosan válogatott oltóvesszőt is bocsátok eladásra.

Delaware, ezen igen keresett direkttermőből úgy a gyökeres, mint sima vesszővel abszolút fajtisztán szolgálhatok Borminta fadobozban 1/10 literes üveggel bérmentve 35 kr., 1/4 literes minta bérmentetlenül 50 kr.

Érmelléki bor. Sajáttermésű 1903. évi fehér, 1905. évi fehér, schiller és vörös borral 50 litertől felfelé szolgálhatok. Egy 1/4 literes minta 25 kr.

Az idősebb ültetések hiányai pótlásának egyszerű módját s a **Delaware** részletes ismertetését tartalmazó **árjegyzékem** ingyen és bérmentve küldöm meg. 1510

Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

1458

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körut 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

MEUCKE A.
HAUSNEINDORF-I

GŐZEKEGYÁR

magyarországi —
vezérképviselősege:
Budapest,
VI., Teréz-körut 31.

1707.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők.

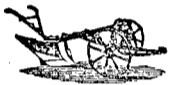

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

által a legelőnyösebb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, íbhérs-cséplők, úszító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

AZ Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501 Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as érfolyam.

Csahagyöngye

már július hó utolsó negyedén érő, bőtermő, igen jól szállítható muskotály, kitünő, újdonság; az 1904. évben az országos kertészeti kiállításon bronzéremmel kitüntetett, ritka szemű, nem rothadó, korán érő

„Ezerjó“ borszőlő

új válfajai, úgy egyéb csemegezőlő, sima és gyökeres vesszőiről szóló árjegyzék megjelent. — Sajgón, 1905. évben, posta és vasut Nagy Szécsényben.

1730 Siposs Imre, ny. kir. jbiró.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
Telefon 149 Postataktázi Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. leszánt. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket, Szecs kavágókat, Répvágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfi-tenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, ozukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok Derby-melasse, zsák, ponyva stb. stb.

Méltóságos Gróf Wass Béla úr szentgotthárdi gazdaságában van eladó 100 q.

vetni való tengeri, ára helyben: 14 korona per q. Szamosujvárt: 17 korona vevő zsákjában. 1732

Bővebb felvilágosítást ad:

Keczán János

gazdatiszt.

Hazai ipar! Magyar gyártmány! Hazai ipar!

Erdély egyetlen kizárólagos rézbutor áruháza

Allandó dus raktáron vannak: vas- és rézágak; éjjeli szekrények, mosdók, márvánnyal és anélkül, mosdókészletek, ruhafogások Összecsukható vaságyak, kárpitozással és anélkül; sodronybetéttel és kiszedhető mátráccokkal. Ágyszodronybetétek fa- és vaskerettel, gyermekágyak, mátráccok, takaró- s te- és gyermekkocsik, Agyfelszerelési cikkek, — ritő-garnitúrák, —

Üzletem különlegességét higiénikusan Ágytollakat higiénikus uton való tisztított ágytollak képezik. — titásra is elvialok. —

Mindennemű tornászati cikkek beszerzési forrása, azonkívül még sok itt fel nem sorolt áru, Pontos kiszolgálás, szigoruan szabott olcsó árak mellett árusít

Révész Emil

Kolozsvár Deák Ferencz-utca 21. szám. (Szemben a Mágna-kaszinóval.)
Villamos csillárok nagy választékban. Telefon 571.

1717

Ujabb gyártási ágazatok felölelése és régiek felhagyása miatt a következő rendkívül olcsó árak mellett szállítok

EKÉKET

1 vasu ekék R. 10. M. k. 20, 3 vasu ekék III. számú K. 60.
1 „ „ R. 14. M. k. 35, 3 „ „ II. számú K. 50.
1 „ „ D. 14. M. k. 35, 3 „ „ I. számú K. 45.

1449 Drössler Károly

es. és kir. szab. gazdasági gépgyár VI., Váci-körút 59.
Gyár: Pozsony. — BUDAPEST. — Gyár: Pozsony.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 EVRE 12 KOR., 1/2 EVRE 6 KOR.,
4 EVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Az erdélyi középbirtokok jelenlegi helyzete
a gazdasági haladás munkájának szolgálá-
tában. *Hadwiger Albert.* 193

A magyar marha mint tejelő. *Láner Aurél.* 194

Erdély szőlő és borgazdasága. III. 195

Kisebbszakközlemények:

Élő sövény készítés. — Szántóföld átváltoz-
tatása állandó rétté. — Burgonya (pityóka)
kenyér lovak részére. — Komlóvédelem. 196

Egyleti élet:

Az Erdélyrészi Kertészeti Egyesület 1905. évi
működése. 196

Vegyes közlemények. 196

Mírdotések

Az erdélyi középbirtokok jelenlegi helyzete a gazdasági haladás munkájának szolgálatában.

Ha erdélyi hazarészünk mezőgazdaságát tekintjük s annak fejlődése s haladására való vonatkozásban a multra is visszamenőleg el-
mélkedünk, — habár általánosságban a hala-
dás kétségtelen és szembetűnő jeleivel is ta-
lálkozunk — még sem mondhatjuk azt, hogy
ez idők folyamán a kor haladásából szükség-
képen s az élénkebb haladásu gócpontokból
mintegy hullámgyűrűként szétterjedő s ide
is így eljutott kulturális jelenségektől elte-
kintve a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság-
nak éppen azon rétegeiben, melyeknek specia-
liter a földművelés képezi életmódjukat, vagyis a föld-
művelő népnél — egészséges, öntudatos és a
mai kor igényeivel arányos haladás volna
észlelhető.

Valamennyire a dolog természetes rendje
is hozza ezt magával, mert a mezőgazdasági
kultúra alapját az intenzitív képezvén, mely
a befektetésekre való erősebb anyagi képes-
séget, jobb módot és fejlettebb szakértelmet
kíván és — ez mindenestre a nagyobb bir-
tokosoknál volt és van meg.

Ennélfogva nagyon természetes, hogy a
mezőgazdasági haladás — amint éppen nálunk
a multakori szemlélődésből is tapasztalhatjuk
— nem alulról felfelé, hanem: fölülről lefelé
terjed.

Hiszen hol lehetett legelőször látni a
modernebb, jobb földművelő eszközöket, gé-
peket s ennél fogva jobb művelést, célszerűen
beosztott helyesebb műveléssel és rendszeres
trágyázással egybekötött vetésforgókat, bizo-
nyos haszonvételi célnak megfelelően üzött
állattenyésztést stb.?

A nagy birtokokon. Sőt a nagyobb gaz-
daságok voltak elsősorban kezdeményezői és
bevezetői, vagy a régi patriarchalis kezeléssel
okszerűbbre való átváltoztatói olyan gazda-
sági termelési ágaknak is, amelyek inkább a
kisbirtokos földművelő munkakörébe illőknek
látszanak, ahol a kisbirtokos földműves ember-
nek rendelkezésre álló tőkije: a saját keze mun-
kája legjobban érvényesülhet.

A mesterséges takarmányfélék, szálas és
gyöknövények változatainak elterjedése, komló-
termelés s különösen a szőlők okszerűbb mű-
velése és felujtása, amennyiben ezekkel a

kisbirtokos gazdáknál találkozunk — sőt ezek-
nek ez időszert a régi primitív szerkezetű
és anyaguáknál jobb gazdasági eszközeik is
mind példák lehetnek erre.

*Mert szemmel látható és kézzel fogható
példák* kellene a népnek, hogy ósdi és a mai
viszonyok között már sikertelen gazdálkodási
nézeteitől, eljárásaitól és tárgyaitól helyeseb-
bekre térjen át, *jogékonysága és érzéke a ha-
ladás iránt felébresztessék.*

A gazdasági kultúrának ezen fölülről
lefelé terjedő irányzata mellett aztán a nép
gazdasági szakismereteinek gyarapítására bármi
úton való törekvésnek szerepe és főcélja jó-
formán az, ami a termények művelésében a
szántás és kapálás: t. i. talajelőkészítés és
gyomirtás, de legfőképpen a talajnak alkal-
massá tétele arra, hogy magot fogadhasson
be és hogy a fölülről jövő jótékony eső és
levegő a gyökérzetéhez jutva a növény gyara-
podása lehessen az eredmény.

Nem eléggé méltányolható tehát az arra
hivatott szervezeteknek azon igyekezete, hogy
a nép gazdasági szakértelme emeltessék s ha
e tekintetben talán feltűnőbb eredmények
azonnal nem is mutatkoznak, a siker egyik
főbb tényezője eme talajelőkészítésben már
is megleendő.

Gyakran lehet hallani ugyan oly meg-
jegyzéseket, hogy p. o. egy népszerű gazda-
sági felolvasás vagy előadásnak a falusi nép-
nél nem nagy haszna van. „Falra hányt borsó”.
Mert hiszen ha mint a falusi egyhangú életbe
némi változatosságot vivő esemény iránt ér-
deklődnek is s meg is hallgatják, csakhamar
napirendre térnek fölülre s marad minden a
régiben. A látszat a legtöbb helyen csakugyan
ez. De ha egy ilyen felolvasás vagy előadás-
nak s az azzal kapcsolatban megbeszéléseknek
p. o. egy faluban 40—50 résztvevőjéből csak
egy vagy kettőre ragad valami, már a célhoz
vezető út megnyílt s ha például egy ilyen
téli előadást tavasz nyitásával és nyáron át
szintén oktató és felvilágosító célzattal határ-
bejárások követnek, ahol az arra hivatottak
a helyszínén az előadandó esetek és alkalmak
szerint beszélgetik meg az ügyeket — bizony
ez a talajelőkészítés, gyomlálás — a nép ér-
zéke a gazdasági haladás iránti felébresz-
tése, nem lesz éppen hiában való!

Van azonban a gazdasági haladásnak

— **Jobb és** —
megbízhatóbb
— **magvakat** —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

— **32 év óta** —

Mauthner
* **Ödön**

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat.

Gazdasági főzelék- és

virágmag

beszerezhető a

Magyar mezőgazdák szövet-
kezeténél

Budapest

V. Alkotmány utca 31 szám.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fü és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérenmü, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

fentebb jelzett fölülről lefelé terjeszkedési irányában egy közbeeső jelentékeny akadály és ez: a középbirtokok szomorú gazdasági helyzete. Értem ezek alatt az erdélyi 80-100-400 holdig való középbirtokokat.

A fejlődés sorrendjében pedig ezek kellene, hogy a kisgazdaságok mintaképei legyenek. Valamint a középbirtokok volna a természetes következetesség által arra utalva, hogy a nagyobb befektetésekre képes nagybirtokok haladását átvegyék, sőt azt kisebb arányokban véve át és valósítva meg — az eredményekben aránylag a nagy birtokokat a kezelésnek rajtuk lehetségesebb intensitásával túlszárnyalják: úgy az ő gazdálkodásuk haladó jellege éppen róluk kellene, hogy a kis birtokokra is áttérjedjen.

Mert a kisgazda az ő szerény viszonyaihoz mégis közelebb álló kisebb arányú be rendezkedések és műveletek, eljárások példája révén sokkal könnyebben ösztönöztetnek azok követésére.

Ámde ha az elmaradottságot tekintjük aránylag legnagyobb részben ezeken a középbirtokokon találjuk azt meg. Tehát a nagybirtokok lehetségesebb haladásának példája ezeket át kell hogy ugorja, hogy a kisgazdákhoz jusson és ebben van legnagyobb akadály a annak, mely miatt bármennyire elő legyen készítve a kisgazdaságok haladásának talaja az csak nehézkesen haladó és szórványos lehet.

És mi az oka a középbirtokok elmaradottságának? Mi az oka, hogy ezeken többnyire düledező, alkalmatlan s csak éppen a legelemibb szükségnek megfelelő s még e tekintetben is hiányos épületeket, hiányos élő holt felszerelést — szóval: *tengődő gazdaságokat* látunk!

Könyvet lehetne írni az erdélyi középosztályú birtokosság pusztulásáról, annak okot terhelő és nem terhelő okairól, de a végeredmény az, *ezek a birtokok túl vannak terhelve felszerelésük, forgatókéjük hiányzik s a tengődő gazdálkodásukkal* alig képesek az annuitások s egyéb terhek mellett tulajdonosukat még szerényebbre redukált igények mellett is el tartani. Ezt lehet általánosságban elmondani. Hogy lehessen itt szó a haladás és gazdasági fejlődésről, mikor a megélhetés is szűkös?

Ezért tapasztalhatjuk lépten-nyomon, hogy ezen középbirtokok tulajdonosainak egy része intelligenciájának és képzettségének családi és társadalmi összeköttetései révén már megfelelőbb téren keres érvényesülést s birtokát sokszor avatatlan kezébe csakis a nagyobb bevételre tekintve, bérbe adja, míg más része kénytelen-kelletlen gazdálkodik úgy, a

hogyan képes és nem úgy, elég esetben, *ahogy talán tudna.*

Részes, feledecs művelés — az ezek után, továbbá legelő részek, fiatalon letarolt erdőcske-részetek értékesítéséből össze kapargatott napszámos munkaerő, — amelynél rendszeren a munkáltató birtokos rövidül meg azon kényyszerhelyzetében, hogy ne kellessen készpénzt kiadnia, melyet még előnyösnek is lát, elégtelen igás erő, szintén ilyen haszonállat állomány, — haszontalan, de olcsó (mégis drága!) cselédség jellegzik ezen gazdaságokat. De akad olyan vidék is, ahol a paraszt-lakosságnak gazdasága mellett egyéb mellékkereset is jut, (nem is említve az amerikai kivándorlást), — a napszám drága, részes művelésekre adós napszámosságra el nem kötelezhető. Ilyen helyen az uri ember, középbirtokos, vagy mint mondani szokás „kaputos ember“ meg sem él, vagy ráfanyalodik a „tulok-ökör, cigány béres, galamb-majorság“ gazdaságra.

Rendszeren ilyen állapotok mellett nyílik ki a „ments-vár“ kapuja valamely előnyösebb convertálás eszméjében. Az ige testté is lesz — és fenn marad még olyan birtokoknál, melyeknek kellő beruházására legalább is 15-20 ezer korona kellene, 2000, azaz kettő ezer korona, a melyhez aztán — különösen amíg kézben nincs — vérmes reményeket fűz a gazda. Ez is egy továbbtengődés.

Ily körülmények között a középbirtokoknak oly fontos hivatásáról a gazdasági haladás munkájában beszélni sem lehet, *de annál élesebben ri ki az ezen állapotokoni segítség szükségessége* már csak ezen szempontból is, pedig mennyi más érdekünk is fűződik hozzá!

Hadwiger Albert.

A magyar marha mint tejelő.

Hazánk hőmérséki viszonyait tekintve, a legmegfelelőbb szarvasmarhánk a magyar marha; bármennyire aclimatisálódtak is az importált fajták, még sem állanak egy nívón e tekintetben a mi magyar szarvasmarhánkkal. Igavonási képességéről ismeretes, hogy egyike a legjobb és legkitartóbb igavonó marhánknak. Másként áll a dolog azonban tejelési képessége tekintetében. Találunk ugyan egyedeket, amelyek jó tejelők, de igen csekély az a percent, mit a jó tejelők száma tesz ki.

A magyar gazdaközönség kitarító fáradozása esetén azonban eljuthatunk arra a pontra, amikor viszonyaink közé beillő magyar marháink nemcsak igavonás, de tejelési képesség tekintetében is meg fogják ütni azt a mértéket, mit ezen téren marháinktól követelünk. Igaz ugyan, hogy egy azon állatnál mind a két képességet egyforma mértékben nem növelhetjük, mert egyik kifejlődése a másik rovására történik, de ha magyar marháink

egy részét egyik, más részét másik tehetőség kifejlődésének megfelelő viszonyok között neveljük fel és tartjuk, akkor magyar marháink sorából fogjuk előállíthatni mindazon egyedeket, melyekre különböző körülmények között — különböző tehetőséget illetően — szükségünk lesz.

Jelenleg igavonás tekintetében az első, ha azonban a tejelőképessége kifejlődésének megfelelő intenzívebb tartásban részesítjük nemzedékeken keresztül, az ilyen viszonyok között fejlődő egyedeknél, azt fogjuk találni, hogy a tejelési képessége nagyobbodik, azonban mind jobban és jobban hanyatlak igavonó képessége. Más irányban fejlődik a test. Szilárdságából, izmosságából és az elkényeztetés folytán ellenálló képességéből fog veszíteni. Látjuk például, hogy a jó tejelő marhák túdeje többé-kevésbé gyengén fejlődött, kicsiny, mint mondjuk: az ilyen marha szűk mellű és ezáltal inclinál a tüdőbetegségekre, míg az igavonó állatnál ezen a téren éppen az ellenkezőt találjuk. Magyar marháinknál is azt fogjuk tapasztalni, hogy intenzívebb tartásnál a tüdő nem lesz annyira fejlett, mint az extensívénél de, a tejelési képesség fejlesztésének megfelelő, azonban okszerű tartás mellett, nem fogunk féltetni a tüdőbetegségek jelentkezésétől.

Nézzük, melyik az a mód, mellyel legokoszerűbben fokozhatjuk marháinknál a tejelési képességet. Mielőtt marháink intenzívebb tartására áttérnénk, egyedeket kell választanunk, amelyekkel célunkat elérni óhajtjuk. Ezen egyedek lehetnek vagy egészen fiatalok, tehát borjuk; vagy pedig felnőttek, tehének. A két eljárást szem előtt tartva, sokkal helyesebb, ha már fiatal szopós borju korában választjuk ki a célra az állatot és elejétől fogva részesítjük azon tartásban, melytől az áthasonlítást várjuk.

A borjuk kiválasztásánál mindenképp az azok szülőire fordítsuk első figyelmünket. Olyan tehének borjait válasszuk ki a célra a melyek a tejhozam tekintetében kiváltak a többiek közül, legyen az anya egészséges és többé-kevésbé feltalálható legyenek rajta a a tejelő marhát jellemző sajátságok jegei. A tejelő jelleget pedig a következőleg tűnik ki: szegletes testalkat, finom csontozat, vékony kicsi fej és nyak, eles mar és hát, hosszú ágyék, kissé csapott far, nagy méretű horpaszok, hasa arányitva melléhez nagyobb, nagy tögy, mely azonban nem husos, vékony fark és lábak, valamint finom vékony bőr és szőrőzet.

Ezek mindenikét a kiválasztott egyedeknél fel nem lehetjük ugyan, de egyik-másikat igen, melyek közül különösen a nagy tögygyel és tejtükörrel, valamint a nagy tögy vizsérrel bírókat válasszuk ki.

Ha teheneinket így a célra kiválogattuk, hátra marad még a hozzájuk megfelelő bika kiválasztása, mint tudjuk, ezt sem szabad figyelmen kívül hagyni, mert úgy az anya, mint az apa átörökíti tulajdonságait, több kevesebb mértékben utódaira; hisz éppen ezen alapszik a keresztezés. A bika megválasztá-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétet elnyős feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Ártraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azok a előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

sánál annak anyjára kell tekintettel lennünk. Utána kell néznünk, vajjon a kérdéses bika anyja jó tejelő volt-e, s ha igen, úgy rátekintés útján tájékozódunk arról, hogy milyen mértékben örököltette át külső tulajdonságait fiára, ha azt látjuk, hogy külsőleg sokat örökölt anyjától, több bizalmunk lehet arra, hogy utódainál az anyja tejelőképesége meg lesz. A bika megválasztása sokkal nagyobb körültekintést kíván meg, mint a tehéneké, mert míg a tehentől évenként egy borjut kapunk, addig a bikától sokkal több utódra tarthatunk számot, melyekre képességeit átörökíti. A bika külső alakja szintén szemügyre veendő, melyeknél ugyanazok a sajátságok jönnek elbírálás alá, mint ezt a teheneknél láttuk, azzal a különbséggel, hogy az ivari jelleg megnyilatkozása folytán nem lesz az anyjára szembe ötlő, de viszonyítva, más tehetőséggel bíró bikákhoz határozottan kitűnik.

A jó tejelő marhák bikáinál az ivari jelleg ki van ugyan fejlődve, de nem oly mértékben, mint például az igavonónál; a kiválasztandó bikánál ne keressük tehát annyira a him jelleg feltűnését.

Mikor tenyészállatainkat a fent leirt módon össze válogattuk, úgy náluk, de különösen utódaiknál térjünk át olyan nevelési módra, melynél azok az állati sajátságok, mik a jó tejelő marhát jellemzik, ki szoktak fejlődni. Mindenek előtt istállózzuk a kiválogatott teheneiket, az istállózást nem szabad azonban tulságba vinnünk, ha azt akarjuk, hogy marháink egészségesek maradjanak.

Közeli legelőre, valamint a kifutókba kibocsáthatjuk őket úgy délelőtt, mint délután egy pár órára. Ha közeli legelőnk van, az ily módoni legeltetés májustól október közepéig tarthat, melyen túl már nem tanácsos tovább folytatnunk, mert egyrészt a marha tejmenyiségét hátrányosan befolyásolja, másrészt a jelzett idő előtt, valamint utána beálló esőzések folytán átnedvesedett gyepet az állat kitapossa és károkat okoz a legelőbe. Természetesen a legeltetési időtartamot nem lehet naptárilag meghatározni, mert arra nagy befolyással van a helybeli időjárás. A fenti idő tehát csak tájékoztatónak van hivatva szolgálni.

Állataink tartásának második fázisát a takarmányozás képezi. A feletetendő takarmányokat bajos lenne recept szerűen előírni, mert minden gazdaságban más és más takarmány-féléket természetnek s okszerű gazdálkodás mellett, nem volna gazdaságos ezek közül egyesek mellőzésével az előírtak beszerzése. Tartsa minden gazda állatait a rendelkezésre álló takarmányon, úgy azonban, hogy ne sajnálja állataitól a takarmányt, azon felül kell, hogy pót-takarmányról gondoskodjék, szem előtt tartva azon takarmány-féléket, melyek a tejhozamra kedvezően hatnak, de nem petyhitik el az állat szervezetét. A téli takarmányozásról a nyárirra, mint különben is ajánlatos, fokozatosan térjünk át, hogy ez az állatnál reactiot ne szüljön. Az istállózás folytán — mert fenti tartás mellett teheneink a nap nagyobb részét istállóban töltik — önként fölmerül a szükségessége annak, hogy a gazda tudja hogyan tartani istállóját, hogy annak levegője ne hason kártékonyan a benne levő állatok szervezetére. Legyen az istálló levegője friss és tiszta, mert a levegőbe feltalálható szén-savas ammoniak, hátrányosan hat az állatok szemére, nem különben aka-

dályozza a szabad lég vételt, azért jó ha a gazda bőven almaz, hogy az ürülék felszívódhasson, a vizelet levezetésére pedig, vízmentesen elkészített levezető csatornákat csinál, melyeket tőzeg korpával hint be, mely a vizeletet magába szívja. Az alom közé ajánlatos szintén, a tiszta levegő elősegítése végett egy kevés szuperfoszfát gipszet (1 állatra 0.4—0.6 kgr. számítva) elhinteni. Ezt a gazda maga állíthatja elő, ha 1 sulyrész 16% vízben oldható foszforsavval bíró szuperfoszfáthoz 1½—2 sulyrész gipszet kever. A trágyát naponta vitessük ki a telepre. Ilyen módon istállóink levegője tiszta lesz és kárt nem fog tenni állatainkban.

Borjaink nevelését illetőleg pedig, szopós borju korában engedjünk neki tetszése szerint eleget szopni, az elválasztás után pedig (3 hónapos korban) az egyedek igényeihez mért takarmány-mennyiség megadásában ne szűkkeblüsködjünk.

A fenti állattartás mellett állataink áthasonulnak nem ugyan egyszerre, de hogy hazánknak megfelelő magyar marháinkat más tehetőség terén is fejleszthessük és idővel eredményeket legyünk képesek kimutatni, ne sajnálja a magyar gazda azt a minimális költségtöbbletet és fáradságot, melyeket hasonló tartás mellett — nemzedékeken keresztül — meg kell adni marháinak.

Hogy pedig a fenti tartási módszert jövedelmezőleg is lehet folytatni, lássuk annak kiadási költségeit, szemben bevételi összegével:

Átlagszámítás szerint fővéve, hogy egy tehéntől kifejt tejmenyiség napi átlaga 6 liter.	
Évi tejhozam 2190 liter, à 16 fill. értékesítve	Kor. 350.40
3 borjut számítva egy tehenre 4 évenként, ezek értéke 3 hetes korban à 30 kor. = 90 korona, ebből egy évre esik	22.50
Tekintve, hogy teheneink legelőre is járnak, egy darab után számítunk 90 q. trágyát, à 40 fillér	36.—
Összes bevétel	408.90

Kiadás:

Feletetett takarmányok:	
55 q. répa à 1 kor.	55.—
7 q. korpa à 9 korona	63.—
33 q. széna, à 3 kor.	99.—
10 q. tak. szalma à 1.50 kor.	15.—
15 q. alom szalma, à 1 kor.	15.—
Állattőke kamatja 5%, kockázat, értékvesztésre 5%, tehát 370 kor.-nak 10% a	37.—
Istálló építési költségeinek egy tehenre eső répa után kamatra 5% fentartásra és törlesztésre 3%, összesen 8%. Föltéve, hogy egy tehenre esik 200 kor., ennek 8% a	16.—
Leltári tárgyak értékéből esik egy tehenre 18 korona, ennél kamatra és fentartásra 20%	3.60
Cselédbérből és bikatartási költségből esik egy tehenre	50.—
Só, világítás, orvoslás	5.—
Összes kiadás	358.60

Egybevetve a kiadást a bevétellel:

bevétel	408.90 K.
kiadás	358.60 „
tiszta jövedelem	= 50.30 K.

Ezekből láthatjuk, hogy jövedelmet produkálva, térhetünk át ezen tartási módra, sőt még jövedelmünk tetemesebb lehet, ha kedvező conjuncturák által a bevételi rovat tételeit növeljük.

Az ilyen tartás mellett időről-időre tehené nevelt borjak közül mindig a legjobb tejelőket és a tejelő jelleget leginkább magán viselő, de egészséges szervezetű egyedeket használva fel a továbbtenyésztésre, célunkat el fogjuk érni és lesz a magyar gazdának egy olyan hazai marhája, mely tejelés tekintetében is kiválik majd.

Láner Aurél.

Erdély szőlő- és borgazdasága.

III.

Erdély borainak hirtelre messze tulszállott a bércek honán, de közvetlen tapasztalatból ma vajmi kevesen ismerik ezeket a borokat. A bor legnagyobb része a helyi szükséglet és az erdélyi központok kielégítésére szolgál, (sőt itt is gyakran alföldi és olasz borral keverve került utóbbi forgalomba), azonkívül megiehetős mennyiség megy ki Bukovinába Galiciába, Dél-Magyarországba, hol kevés és az északi megyékbe, hol semmi bor sem terem. Budapestre, Dunán túlra, vagy épen vámkülföldre alig jut valami. A legtöbb magyar és igen kevés nyugateurópai ember csak hallomásból tudja, hogy mi is az az erdélyi csemegebor.

A helyszínére kell utazni, a pincék méhébe kell leszállani, hogy az ember megismerkedjék azokkal a felette kiváló minőségű italokkal, melyek megteremtették és fenntartani hivatják Transsylvania hegylejtőinek ősidők óta becsült hírnevét.

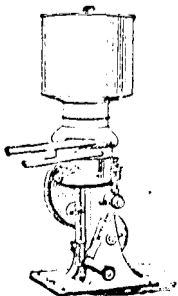
Legfeljebb kiállításokon vagy ameteurök borgyűjteményeiben akad az ember azokra a vignettákra, melyek világnevet érdemelnének, ha oly mennyiségben léteznék az a jelzésű, bor hogy érdemes és lehetséges volna azzal Európa és Amerika piacára menni.

A krakkói „Sauvignon“, a celnai „Kövérszőlő“ bora, a gáldi „Plebános“, a csombordi „Rizling“, a gyulatehervári püspökség „rózamálni-ja“, a „báncsi“, az erdélyi pincegyűlet 30 éves „Bakatora“ vagy „Tramini“ ja, oly italok, melyek megérdemlik, hogy királyok lakomáit fűszerezzék. Zamatjuk oly nemes, fajtajellegük oly kifejezett, illatjuk oly diskkrét, ízük oly kerekded, tüzeességük oly harmonikus, hogy valóban ritkítja párját.

Erdély klímája és talaja a speciális fajtajellegét rendkívül kidomborítja. Más izü itt a som, a leánya, a rajnai rizling, a bakator, mint a Tokaj-Hegyalján, vagy a Rajna-Mosel lejtőin, avagy Ménes-Magyarádon. De ez nem szolgál rovására az erdélyi borgazdaságnak, mint inkább dicsőségére, mert nem utánzatokat produkál, hanem specialitásokat.

Ezek a nagy borok, melyek a jelenlegi átmeneti időszakban csak csekély mennyiségben teremnek, persze a kínálatához képest nagy keresletnek örvendenek s így áruk is elég jó. 60—70—80 K. egy hektoliter ujbort nem szokatlan ár, pedig már itt is panaszkodnak az árak hanyatlására.

Persze a tömegbort adó fajták: a járdovány, a hóviz, az olasz rizling, vagy ezek keveréke a finomabb erdélyi fajtákkal, gazdag skáláját adják a már kevésbé értékes boroknak le egész a közönséges csapszéki italokig.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejjgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhez, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszkozygyár

1660 **FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám**

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bormentve.

A szebeni, a hunyadmegyei szőlők klimája már távolról sem képes azt produkálni, amit a Sárdtól Enyedig húzódó Erdély Hegyalja legkiválóbb lejtői nyújtanak. Ennek megfelelőleg a borárok is alacsonyabbak, de azért még mindig tűrhetőek. 35—45 koronát tömegborokért is szívesen adnak, sőt a leggyengébb borokért sem hallottunk 25 K.-nál alacsonyabb árakat. Igaz, hogy ennél lejjebb már nem is lehet menni veszteség nélkül.

(Vége következik.)

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ Szántó föld átváltoztatása állandó rétté. Szántó föld átváltoztatásánál állandó rétté, főgondunkat a trágyázásra kell irányítanunk. mert csak egy tápanyagban gazdag talajnál számíthatunk értékes állandó rétre. Az illető szántóföldet jól kell meszezni, superfoszfáttal vagy esetleg kainittal trágyázni. A trágyázáson kívül a talaj megmunkálása is különös figyelmet igényel. Nagyon jó, ha a rétnék szánt szántóföldön az utolsó évben valami kapás növényt ültetünk és azt alaposan és gondosan megmunkálják. Ajánlatos e célra a téli borsó jó sűrűn vetve, mert ezzel teljesen kipuhtul a gaz. Ha a termést már leszedtük, a talajt még összel alaposan felszántjuk és keresztül-kasul jól leboronáljuk. Tavasszal azután a fűkeverék vethető.

A fűkeverék megválasztásánál jobban mondva annak összeállításánál meg kell je gyezni, hogy tekintélyes befolyása van a talaj- és nedvesség viszonyoknak; úgy hogy erre nézve legajánlatosabb, ha a keveréket magunk válogatjuk össze. Ezt lepraktikusabban úgy tesszük, ha megfigyeljük, hogy a szomszédos réteken mily fűfélék nőnek legjobban, milyen herefajok fordulnak elő, megfigyeljük pedig nemcsak a milyenség, hanem a mennyiség szempontjából is, aszerint aztán nem lesz nehéz dolog a receptet megcsinálni. Egy megbízható magkereskedésben akkor megrendeljük a szükséges mag mennyiségét, mind-egyik fajt külön-külön csomagolva és minden-estre garanciát kell kérni az iránt, hogy a mag tiszta és csiraképes. A keveréket azután elkészítjük magunk közvetlenül a vetés előtt. Ha a mag már el van vetve, egy könnyebb fahengerrel behengereljük a talajba. (W. L. Z.)

+ Burgonya (pityóka) kenyér lovak részére A burgonyát üstben vagy gőzben puhára főzzük, jól összetörjük és zabdarával jól összekeverjük. Ebből körülbelül 2 kg. súlyu kenyeret formálunk és azt a sütő-kemencébe tesszük (mint a búza-kenyeret.)

Igás lónak naponta 4 drb. ily kenyeret adhatunk, de 3 adagban, reggel, délben és este. Az esteli adagot nagyobbra is mérhetjük. Az ily abrakolást 2½ kg. szénával kiegészíthetjük.

Ezen burgonyakenyér jó a csikóknak is, de alkalmas még mindazon állatok részére is, melyek nem képesek jól rágni. (D. L.)

+ Komlóvédelem. Alig hogy az új hajtások előbujnak a talajból: már is ellepi a pusztító serege. Ha szép napfényes idők járnak, úgy a komlóbolha támadja meg legelőbb, amennyiben a hajtások tenyészrügyét szivják, rágják. Eleinte kevés a bogár, de hatványozódva szaporodván, ellepi a fejlődésben lévő zsenge komlóhajtást. Tehát mindjárt eleinte kell pusztítani, s ezen célra igen alkalmas a Bajor József-féle bolhafogó-készülék, mely 10

koronáért nevezettnél Rácalmáson rendelhető. Egyidejűleg lép fel a kalló bogár, vincellér bogár, s a komló ormányos bogár, melyek mind a komlórugyeket csemegézik. Ezeket délutánonként gyermekkézzel kell szedetni. A kolozsvári komlótermelési szaktanártól (Emke-tér 15.) 10 filléres postabélyeg beküldésével kérhető *Jablouovszkynak*: „A komlópusztítókról” írt érdekes füzete, azonkívül hasznos természetési útmutatások olvashatók *Csérer Lajos* „Komló-művelésében”, mely füzet egy koronáért megrendelhető az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztárában. Kolozsvár, Erdélyi Bank.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyrészi Kertészeti Egyesület 1905. évi működése.

— Titkári jelentés. —

Az egyesület az 1905. évben fennállásának 13-ik évét töltötte be. Az év folyamán tartatott egy köz- és 6 választmányi gyűlés. Az egyesület a múlt évben alapszabályaiban körvonalozott céljait, minden irányban, tehetőségéhez és a rendelkezésre álló eszközökhöz képest igyekezett megvalósítani. Így az egyesületi telepen többször *gyakorlati szakoktatást* rendezett, a melyen Krézsek Vilmos egy. kertész, gazdaközönségünk nagy számban megjelent tagjai és az érdeklődő közönség előtt előadást tartott a gyümölcsfák kezelése, metszése, természetéről; gyümölcsfáinkra kártékony rovarok elleni védekezésről, stb.

Az Egyesület célba vett azon törekvését, hogy különböző módszerű és különféle kertészeti munkálkodás elsajátítása és szélesebb körű hasznosítása céljából az egyesületi telepen aszerint, amint ilyen munkák végrehajthatnak az egyes munkaidőszakokban az érdeklődőknek is bemutatassa, az egész éven át megvalósította és folytatni fogja.

Egyik különös célját képezte az egyesületnek mindig a kolozsvári szőlőművelésnek rekonstrukciója. Különösen a korán érő és éghajlatunknak ennek dacára kedvező szőlőfajok meghonosítása. Ezen célból vezette be telepre az amerikai szőlővesszők termesztését, továbbá a mohás ojtással is azért tett kísérletet. A telepen levő amerikai szőlővesszők nagyon szépen megerősödtek. A mohás ojtással szaporított szőlővesszők mintegy 90%-je megfogant, melyeket a város különböző szőlőiben helyezett el az egyesület azon célból, hogy így tapasztalat útján megtudja, hogy minő fajú szőlővesszők legmegfelelőbbek az egyes szőlőhegyek talajviszonyainak. Az év folyamán előadást is tartott telepen az egyesület kertésze Krézsek Vilmos a szálvesszőre történő szőlőnevelésről. Kísérletet tett az egyesület a dinnye termesztésével is s erről is annak idején előadást tartott különös tekintettel a korai dinnye termesztésére.

A Kolozsvár területén működő két gazdasági ismétlő szakiskola növendékei az előbbi évek gyakorlatához képest a múlt évben is az egyesületi kertész részéről részesültek a kertészet szakkörébe vágó ismeretekből, de különösen a konyhakertészetből oktatásban és pedig nyáron elméletileg és gyakorlatilag az egyesület telepén, télen pedig elméletileg az illető iskolák helyiségeiben.

Az egyesületi telepen 5 új üvegház készítettett, az üvegházi növények és különösen rózsa-ojtványok nagyobb mennyiségben leendő

előállítására, úgy, hogy ezen újabb építmények következtében tavasszal mintegy 7000 darab rózsa is előállítható.

Az egyesületi telep újabb felmérése s ennek következtében célszerűbb beosztása foganatosított. Az utak rendezettek és az eddig forgó tőke hiányában haszonbérbe kiadott földterület a gyümölcsfacsemetek nagyobb mennyiségben leendő előállítására végett, egyesületi kezelésbe vétetett.

Horváth János igazgató-alelnök a városról eltávozván, tisztségéről lemondott, helyébe *Balogh József* ny. államvasúti felügyelő választott meg igazgató-alelnöknek.

Az egyesület telepén méhészetet is óhajtván berendezni, méh-kasok engedélyezése végett a földművelésügyi miniszterhez folyamodott, a honnan értesítettett, hogy kérése előjegyeztetett.

A földművelésügyi miniszterium az egyesületnek a múlt évben is 24.000 drb. vadcsémetét engedélyezett, melyek már mind elhelyezést nyertek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— *Darányi* a gazdasági érdekképviselőtről. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya csütörtökön tisztelt *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszternél *Bujanovics Sándor* m. tan. vezetése mellett. A lelkes éljenzéssel fogadott üdvözlő beszéd után *Darányi* válaszolt viharos tetszés mellett, emelkedett szellemű szavakkal a küldöttségnek és beszédjében többek közt a következő nagyjelentőségű nyilatkozatot tette:

„Igen helyesen utalt méltóságod arra, hogy ha valami sikert tudtam felmutatni, annak titka abban volt, hogy iparkodtam a magyar gazdaközönséggel egyetértőleg eljárni. Iparkodni fogok ezután is egyfelől a folyton haladó mezőgazdasági tudomány szakembereit meghallgatni, de másfelől meghallgatni a gyakorlati élet embereit, mert magam is azt tartom, hogy a cselekvésben gyorsnak kell lenni, de azt is tartom, hogy az elhatározásban megfontolónak.

Egyetértésben kívánok eljárni az O. M. G. E.-tel és a Gazd. Egyes. Orsz. Szövetségével s nemcsak az én működésem idejére kívánom, hogy a viszony ilyen legyen, de azt kívánom, hogy e viszony a mezőgazdasági érdekképviselő törvényhozás útján való megalkotása által a gazdatársadalom és a kormányzat között lehetőleg minden időre biztosítható. Mert elismerem, hogy dicsőség, ha az ember időleges sikereket tud felmutatni, de nagyobb dicsőség az a siker, hogyha oly alkotásokat és törvényeket létesítünk, amelyek minden időkre szólanak s minden időkre biztosítják a magyar gazdaközönséget.”

— A népek boldogulása = a gazdasági önállóság. A Gyáriparosok Országos Szövetsége szerdán délelőtt tisztelt *Chorin Ferenc* főrendiházi tag vezetésével *Wekerle Sándor*

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk közönségesen 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

miniszterelnöknél és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél. Wekerle hosszabb beszéddel válaszolt az üdvözlésre.

— Politikai tevékenységre vállalkoztunk első sorban, — mondotta beszéde során a kormányelnök — de tán nem kell bizonyítanom, hogy én a politikai tevékenység egyik alapjául, mellőzhetetlen előfeltételül a gazdasági fejlődés előmozdítását tekintem. Az államok hatalmának, a népek boldogulásának tulajdonképpen kulcsa ma már a gazdasági önállóságban rejlik. Jobb jövőre kell számítanunk és azért ezt a gazdasági igazságot nemcsak meg kell értenünk, hanem minden tekintetben követnünk is kell. Én azt az erőt, amely egyedül rejti magában a kibontakozásnak és a jövő hatalmának kulcsát, abban találom, hogy gazdaságunkat megerősítjük és első sorban iparunkat nagyszabású következetes politikával fejlesztjük. Szerény körben, kis eszközökkel működünk eddig. Nagyobb szabásban és nagyobb eszközökkel igyekszem, hogy működünk a jövőben.

— Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület választmányi és közgyűlését az országos választási mozgalmakra való tekintettel csak a választások megtörténte után fogja alkalmas helyen és időben megtartani.

— Egy rémhír cáfolata. A dési Voith-féle hizóistállóból származó egy darab megbetegedett szarvasmarha romlott tüdején az egyik dési állatorvos a ragadós tüdőlob jelenségeit vélte felismerni, aminek következtében Dész város határára el lett rendelve a zárlat, a beteg tüdő pedig felülvizsgálat végett felküldetett az állatorvosi akadémiára. Könnyen megérthető a riadalom, amit ezen eset okozott, melynek következménye félévi szarvasmarha zárlat és vele óriási károsodás lett volna. Most közölhetjük az örömhírt, hogy az állatorvos részéről tévedés történt, ami kiténik a vármegye alispánjához intézett földmívelési ministeri táviratból is, mely szerint a dési hizóistállóban észlelt ragadós tüdőlob gyanús eset főiskolai korbonctani felülvizsgálatai és ojtások szerint, nem ragadós tüdőlob, hanem rostanyás tüdőgyulladás. Elrendelt óvintézkedések hatályon kívül helyezendők.

Hogy az állatorvosi főiskola, illetőleg a minisztérium uagy alaposággal és körültekintéssel jártak el, kiténik abból, hogy nem elégedtek meg a beteg tüdő egyszerű vizsgálatával, szemléletével, hanem ellenőrző oltásokat is végeztek, sőt a mennyiben maradt volna még élesztésre való kétség, azt 2 állategészségügyi felügyelőnek Dészre küldése és a szeszgyári hizó-istálló teljesen egészségesnek látszó marha állománya tüdejének és a test hőmérsékletének állatorvosi műszerek segítségével való megvizsgálata által igyekeznek eloszlanni.

— Zöldtrágyázási kísérletek Szolnok-Dobokamegyében. A szolnokdobokamegyei gazdasági egyesület által szervezett, műtrágyázással kapcsolatos zöldtrágyázási kísérletet a következő gazdák végzik: Weisz Márton Kodorban, Debreceni Sándor Désen, Markovits István Kecsdiszlvaon, Bude Gábor Felsőszöcsön, Márton Gyula Dengelegen, Várady Károly Kecseden, Szabó Ödön Czentén, Rápolthy Sándor Alsóilósván, Hatfaludy József Széplakon, Voith Simon Felsőkosályt, Biró István Monostorszezen, Módy Elek Csicsó-mihályfalván, Molnár Dénes Baczában, Veres Imre Kozárvárt, Izsáki Gábor Désen. A fent-

nevezetteknek a kísérlet céljaira az egyesület teljesen, egyenkint 150 kilogramm superfosfatot és 100 kgr. zabos-borsó búkkönyvetőmagot adott. A kísérletek eredményéről annak idején be fog számolni.

— Fölhívás. Az Erdélyrészi Gazdatiszti egyesület fölhívja az állás nélkül levő gazda tiszteket, hogy előképzetségük és eddigi gyakorlati működésük, valamint a nyerhető információ megjelölésével ellátott bejelentéseiket adják be az egyesület titkári hivatalához (Kolozsvár, Petőfi-u. 7.) mivel ott több megüresedett állásra keresnek gazdatisztet.

— A házinyúl-tenyésztés országos szervezése. A nagyvárosok olcsó s emellett könnyen értékesíthető élelmiszerül szolgáló háziállatát, a házinyulat nem tenyésztik a kellő mennyiségben Magyarországon. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté főleg szociális indító okokból legújában elhatározta, hogy kezébe veszi a házinyúl-tenyésztés országos szervezését. Ez irányban már fel is hívta tagjait s azok jelentkezésének megfelelően, gondoskodni fog megfelelő tenyészállatok beszerzéséről.

— Veszedelmes állatbetegség. A szatmár-megyei Szakaszközségi irják, oly veszedelmes állatbetegség állott fel, hogy a faluban majdnem az összes szarvasmarha- és lóállomány kipusztult. A gazdák nagyon károsodnak, amennyiben a tavaszi munkálatokat sem bírják folytatni.

— Pártoljuk a hazai ipart. Bárki, ha egyszer megízlelte az Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság Kecskeméten által gyártott Barackkülönlegességet és Gyógycognacot, úgy ezen gyár termékeit előnyben fogja részesíteni az összes külföldi cégek gyártmányaival szemben. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. A gyűmölcskiállítás gyártmányunk az ezüst éremmel lett kitüntetve.

— A választások. A képviselőválasztás izgalomban tartja az egész országot. És joggal Mert, ha az ember választhat, akkor igyekezzék jól választani. Ezért figyelmébe ajánljuk minden polgárnak, legyen bármilyen párti, vagy akár párttonkivüli is, úgy válasszon, hogy abból nagy haszna, nagy nyeresége legyen. A legnagyobb nyereségre pedig úgy tehet szert ha azonnal választ *Havas Testvérek* budapesti tőzsdetagok hírneves bankházából való osztálysortjegyet, mert ott már számos nagy nyeresémet nyertek. Itteni elárúsító: Boskovits József fűszerkereskedő. Bővebet a hirdetési rovatban.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király tér 10. Városház tér 20.

Dész S.-A.-Ujhely
Felső-sétatér. Főtér 9.

1729 Sárospatak
Kossuth Lajos-u. 70.

— Uj gazdakör. A székelyföldi gazdasági szervezkedés halad előre a fejlődés útján s ennek egyik jele, hogy a földmívelésügyi miniszter a *baróti gazdakör* alapszabályait most jóváhagyta.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felélés szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet“

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárolagos ügynökségével“

biztatam meg. Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalom-teljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgáltatóm legyek.

Bármennyű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénztézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér-és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt

(gr Rhédey-ház, I. em.)

— Ez intézet alaptőkéje 40 millió korona. —

ZÁLOGLEVÉLKÖLCSÖNÖKET

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra, — a mennyiben a pénzügyviszonyok változtatást nem követelnek — 4%-os záloglevelekben a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre 9 20% 40 évi törlesztésre 5 35%
20 évi törlesztésre 7 60 « 42 1/2 évi törlesztésre 5 25 «
25 évi törlesztésre 6 70 « 45 évi törlesztésre 5 10 «
30 évi törlesztésre 6 10 « 50 évi törlesztésre 4 90 «
35 évi törlesztésre 5 65 « 65 évi törlesztésre 4 60 «

Kölcsönök 4 1/2 %-os záloglevelekben is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámitolás mellett.

A fennebbi részletekben úgy a kamatok és kezelési, mint a tőketörlesztési hányad is befoglaltatik.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

az „Erdélyi Gazdasági Egylet“

bizalmi férfiai adnak véleményyt.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztításra ajánlom az általam készített és már eddig is sok előkelő uradalmakban, nagyobb gazdaságokban, ugyancsak több községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

labdac alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., öt kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN

gyógyszerész

Pécsett, (Barany megye).

Megrendeléshez hatóságai engedélyt kérek mellékelni.

1736

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű

1735

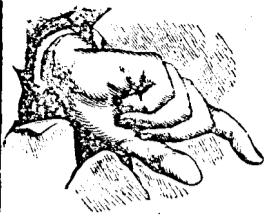
világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

Telefonszám 394.

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-

di. francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Berguerand fils leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1891

Eladó birtok.

A szolnokdobokavármegyei Oláh-Nyires határában közel a bethlen-naszódi országúthoz és az építendő vasúthoz

egy tagban

99 hold jó birtok

jutányos árban eladó.

Ajánlatok a Magyar Jelzálog-Hitelbank kolozsvári Képviseletéhez, Jókai-utca 2.

sz. intézendők. 1716

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó, világító- és kohó-gázüzem számára

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint. Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúók. 1475

Most

a legjobb alkalom, amikor igazán szép I-ső osztályú szőlő-OJTVÁNY- és VESSZŐ olesó pénzen kapható!

Bakator, Erdei, Ezerjő, Furmint, Leányka, Mézesfehér, Mustosfehér, Ol és Rajn., Rizling, Szlankamenka, Veltelin, Alic., Bousche, Petit bousche, Cichant, Burgundi, Carbenet, Kadarka, Merlot, Chasl. Bl roug. Musc. Alexandr., Passaluti, Ottonel stb. stb. Ezre 160—180 kor. száza 18—20 kor.

Kiváló csemegék: Ezre 180—250 kor, száza 20—50 kor. Legfinomabb és legújabb ujdonság a „CSABA GYÖNGYE” érik már július elején, gyökeres ojtvány száza 70 kor., 10 drb. 10 kor. Európai sima ugyanebből ezre 600 kor., száza 65 kor., 10 drb. 10 kor., drbja 2 korona.

„EZER ÉVES” gyökeres ojtvány száza 35 kor., 10 drb., 5 kor.

Európai sima ezre 60 kor., száza 10 kor. 10 drb. 2 kor.

Gyökeres 2 éves Ripar. port. I. oszt. 35 kor., II. oszt. 30 korona.

Sima 1 „ „ Solonis I. „ 30 „ II. „ 25 korona.

Sima 1 „ „ I. „ 18 „ II. „ 4 korona.

EUROPÁI sima vesszők: 860 legfinomabb és legújabb fajokban legolcsóbban: Árjegyzék, mely mindezek leírását, metszését, érési idejét, stb. tartalmazza, 68 a legszebb eredeti nagyságu fénynyomattal 75 fillér beküldése ellenében bérmentve. Megrendeléseket 1/3 előleggel kér

WILLINGER MÁRTON szőlészete, Zomba, (Tolnamegye.)

Excelsior zöld ojtó gummi 98 % biztos megeredéssel 1 kgr. 35 kor 1/2 kgr. 18 kor., 1/4 kgr. 10 kor. HORDÓK: Több ezer Hl. még most is bor van benne, transport és ászok, mind igen jó karban s alig használt Hl.-je 4 1/2—7 koronáig. 1688

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világkiállításon.**Kwizda-féle**

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősítél, ina. merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 140 K — 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle szabadalmazott

Lábszár-védő gumbból.

Pneumatic-lábszárvédő gumbból és légpárnával

szürke, fekete, bauna és fehér színben és négy nagyságban készítettnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerinti:

1 sz. . . . 20—22 cm. || 3. sz. . . . 24—27 cm.
2 sz. . . . 22—24 cm. || 4. sz. . . . 27—30 cm.

Ára darabonként

1. sz. Kor. 5:50, 2. sz. Kor. 5:90, 3. sz. Kor. 6:4, 4. sz. Kor. 7:30

szürke, fekete, barna és fehér
1. sz. Kor. 5:90, 2. sz. Kor. 6:40, 3. sz. Kor. 6:80, 4. sz. Kor. 7:70

Képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógy szerész, Korneuburg, bei WIEN.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmassat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

Hirdetések a legjutányosabb árban fölvetetnek a kiadóban.

Bükkfa-Szén

Gróf Teleki László Gyula

erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u. p. Nagy-Iklód.

Rettegi sz. v. v. állomáson waggonba rakra, a legolcsóbb napi áron waggonszámra beszerezhető.

Szívógázmotorokhoz és egyéb gazdasági használatra kisebb mennyiségben is. Zsákban való szállítás rendelkezésénél a zsák önköltségen számítatik fel; vagy pedig zsákokat kérünk küldeni. 1423

Gyakorlatban kitünően bevált.

Számos elismerés.

Nedves falak Istálló mennyezetek

gyökeres kiszáritása, tökéletes páramentesítése,

„KOSMOS” hornyolt asphalt lemez alkalmazásával.

Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda” 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent.

GREIF ANTAL

okl. mérnök műszaki irodája

Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.

— Telefon 89—24. —

Mindennemű felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.

1679

Képviselek kerestetnek.

A nagy kereslet miatt újabb 15000 sorsjegyet bocsátottak ki! — Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

HAVAS TESTVÉREK Budapest, V. Lipót-körút 17.

hirneves bankházában, hol már számos nagy nyereményt nyertek. Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók

BOSKOVITS JÓZSEF fűszerkereskedőnél.

$\frac{1}{8}$ sorsjegy
1.50 kor.

Több nyeremény, mint eddig! — Főnyeremény: Egy millió.
Vásároljunk mielőbb.

$\frac{1}{4}$ sorsjegy
3.— kor.

Sorsjegyek részletre.
Kölcsönök sorsjegyekre.
Értékpapírok vétele és
eladása.
Tőzsdei megbízások az
összes tőzsdékre.

Mindennemü bankügyletet előnyösen teljesít
Havas Testvérek
budapesti tőzsdetagok bankháza
BUDAPESTEN, Lipót-körút 17.
Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.

Váltószámítás.
J. Izálogkölcön.
Hitelműveletek.
Alapítások.
Óvadékok.
Tőzsdeügyletek.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság
és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó
nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Özv. gróf Pejaesevich Arthurné
mező-őri uradalmában **eladó**

500 klgrammon felüli mennyiségben
prima magas csiraképességű, rozsdának s megdülésnek
ellenálló

tavaszi vetőmagbuza, duppauai vető-
zab, nagyon szép bükkönymag

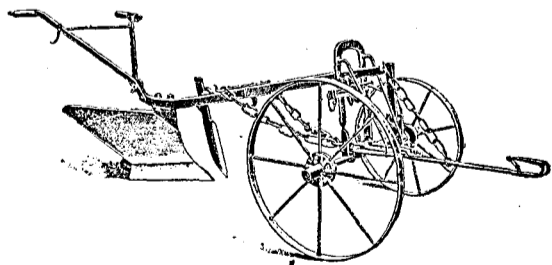
és kertben nemesített, igen korán érő

vetőmag székely tengeri.

Értekezhetni Nagy Gyula intézőnél Mező-Ör.
U. p. Kolozs. 1711

Minden tapasztalt gazda tudja, hogy a
jelenkor legjobb talajmivelő eszköze az

eredeti
„BÄCHER“-féle
aczéleke

Könnyű jarása
jó munkája

1705

tartóssága

révén minden más gyártmányt felülmul.

Ekéim kizárólag törhetetlen aczélféjekkel készülnek.

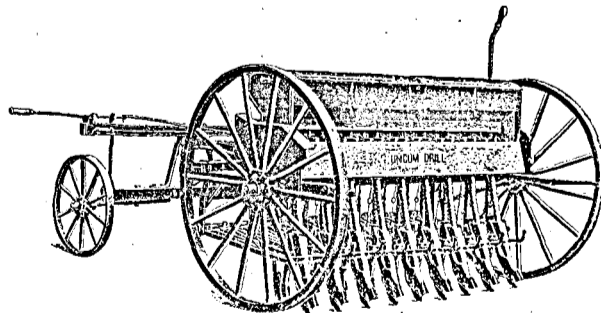
Arjegyzék és árajánlat ingyen és bérmentve.

Bächer Rudolf ekegyára.

Az eredeti »MELICHÁR«-féle

„UNICUM DRILL“

az egyedüli vetőgép, mely minden magne-
met a szerkezet cserélése nélkül akár
sikon, akár dombos vidéken feltétlenül egyen-
letesen vet.

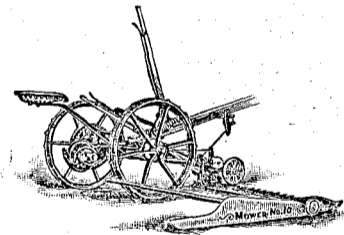

Előnyeit semmi sem bizonyítja jobban, mint
hogy már eddig 2500 dbnál több van forgalomban.

Kezelésének egyszerűsége valósággal meglapó.

Felvilágosítást és árajánlatot készséggel küld:

Melichár Ferencz vetőgép-
gyára.

Az amerikai
eredeti **„Johnston“**

gyártmányú fűkaszálók, marotrakó és kéve-
kötő aratógépek és teljesen aczél gereblyék
a legmegbízhatóbb gyártmányok.

Munkateljesítésükért a legmesszebb-
menő szavatosságot elvállaljuk.

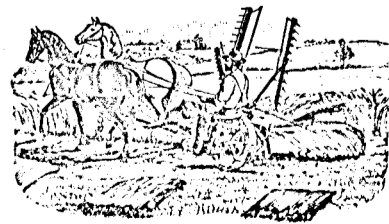
Ajánlattal és árjegyzékkel készséggel szolgál:

Bächer Rudolf

és

Melichár F.

gépgyárak.

Magyarországi főraktára: BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Friss keltető tojás

Első rendű eredeti fehér Orpington törzs tojás 2 korona
 Magyar × Orpington, fehér. 25 fillér.
 Kitenyészített Maurer-faj, fehér. 50 fillér.
 Sárga Orpington 1 korona

1731 Gondos csomagolásért szavatolok.
MAURER JÁNOS KECSKEMÉT

BONODOR folyadék!

A legbüzösebb árnyékszékiszagot húzamosabb időre rögtön eltávolítja Bruttó 5 kilogrammos bádogszelenczében bérmentve 7 koron 50 fillér. — Elegetendő 1 évre. 1 kilo próbacsomag 2 korona 50 fillér szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona bérmentve. — 1 kilo próbacsomag 2 korona szállítás nélkül.

A gazdaságban használjuk: különösen istállóban, ólban, az alomra szórva A trágya úgy a vetőmagvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szolgál Farkas L. Márton, Ko.ozsvár. 1721. II.

A VILÁG LEGJOBB MOSÓGÉPE AZ IDEAL-MOSÓGÉP

Gyártja: RAK és HOBZA, Hranice (Morvaország.)
 Magyarországi képviselő:
ZITRIN IGNÁCZ, Sárospatak.
 Prospektusok kívánatra ingyen és bérmentve.

1738

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szölgőtermelők figyelmébe! Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat és kerítésgyára
BUDAPEST, VIII., Üllő-út 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinek fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szölgő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnye: **Olcsóság!**

Horganyzott vassodronyból (nem kell befesteni):
 körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 150 méter magasságban 1,8, 2, 2,2, 2,5 és 2,8 milliméter dróterősségűekből.

Sodronyterősség:	1,2	1,4	1,6	1,8	2,0	2,2	2,5	2,8
Ár □-méterenkint:	40	48	56	64	72	86	100	120

Körülbe ül 3×5 centiméter (hosszukas) lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyterősség:	1,2	1,4	1,6	1,8	2,0	2,2	2,5	2,8
Ár □-méterenkint:	58	66	74	82	96	110	130	150

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeket számítok négyszög méterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskék, tehát az átjárást megnehezít. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva. 1/2 m. magas fonat kapható az 1 m. magasság közepén való elvágása révén.

Könnnyű kezelés: Kézvel meghúzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyzott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összecusúsálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megnagyasítható. — A tüskés sodrony ára méterenkint 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüsketávolsággal.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre. 1699

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kiviteli kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökörszájkosarakat, szikrafogókat, szölgőbogyózórostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Arjegytek ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Elpusztíthatatlan minőségű juta-, len- és kender-
zsákok
 vízhatlan vitorlavászon és juta kazal, gép- és szekértakaró
ponyvák
 bármily nagyságban gyári áron 1738
kölcsönzsákok
 minden célra
kölcsönponyvák
 vasuti kocsis és asztagtakaróhoz legmérsékeltőbb kölcsönű ellenében
 vízmentes esőköpenyek igen jutányos áron
 szölgőkötöző jufonalak
 la egyszerűhasznált, kg-ja 45 fillér, kötélárak, lópokrócok, egyszer használt jutasomagoló vásznak.

Hungária kévekötelek.
 Minden anyag töltésére alkalmas egyszerűhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf
 zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsönintézetében.
BUDAPEST,
 V., ARANY JÁNOS-utca 10.
 Sürgőncím:
 „Nagel, Budapest.”
 Vidéki telefon: 35—92 sz.

Kolozsvártt, vagy ahöz közel egy **200—500** holdig terjedő **birtokot** keresek haszonbérbe 1906. október 1-ére.
 Címem: kiadóban = megtudható. =

Gazdák Biztosító Szövetkezete
 BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
 Alakult 1900.

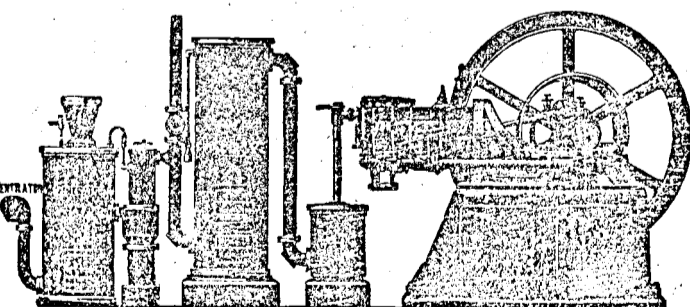
Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	460.000.— K.
Alapítványok	1.493.240.— "
Tartalékok	601.263.93 "
Összesen:	2.554.503.93 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " " "	59.782.36 "
1903. " " "	109.831.73 "
1904. " " "	72.438.23 "
1905. " " "	61.730.60 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszint az ember életére különféle módozatok szerint.
 Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta c.
 Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek.
 Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 **az igazgatóság.**

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
 Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petrolsum-motorok és locomobilok, szivó-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegytek ingyen.

Legyek
 istállóból, konyhából, mézszárszékéből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha **Légy-Bonodor** ral megszeliük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kilo elegendő 25 □ méterre. 5 kilo, leírással, 6 korona, franco, utánvéttel

FARKAS L. MÁRTON,
 Kolozsvár,
Király-utca 28.
 1721. I.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.
 benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.
Teljes olajgyári berendezések.
 Elismert legjobb kivitelen szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

TÖRÖK a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18 ik új magyar osztálysorsjátékban **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut és összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeremenyyel! A véletlen nagy szerencset játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adam, Adel	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Otó, Melánia	29441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9888	Jakab, Józsa	20284	Ódön, Marcsisz	20989
Adolt, Agota	9607	Elok, Etel	19821	János, Judit	20983	Pál, Nesztí	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aiadár, An.a	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Enre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagio	22715
Alfréd, Apollonia	24235	Ernö, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29334	Robert, Petronela	33640
Akos, Aranka	24255	Perenc, Gertrud	29333	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Beria	28881	Friyes, Gabriella	34933	Kristof, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Sanu, Rózsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Léo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41495	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Beia	41794	Geza, Hermína	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Mánó, Leonia	86014	Thamér, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	123503
Balazs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89249	Márton, Lina	101929	Tobias, Teres	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabas, Borotya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123596	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123595	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Marzit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
David, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000,000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 kor. és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi április hó 29-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és T. SA

Sürgőnycim: Törökék Budapest. **BANKHÁZA BUDAPEST.** Sürgőnycim: Törökék Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. 1730

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: TERÉZ-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: Múzeum-körut 11/a.

Törvényesen védve: Minden utánzás és utánnyomás büntetendő, törvény-nemtudás, nem melegség:

Bíró: Vádolt, Ön az egész és utolsó pénzt céltalanul, érték és hatás nélküli szerekre pazarolta, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy Thierry-féle balzsam és centifolia-kenőcs a legmegbízhatóbb és a leghatásosabb szerek minden esetben és ezt a köszönőlevelek ez-reivel lehet bizonyítani.

Vádolt: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem felkínált érték- és hatás nélküli szerhez folyamodtam, amit azonban öszintén sajnálok.

Bíró: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miért nem hozta meg magának Thierry gyógyszerész Prégrádából a köszönőlevelek ezreit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

Vádolt: Ez a körülmény, sajnálatra, előttem ismeretlen volt.

Bíró: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az ön maga és családja iránti gondosságot elmulasztotta. De igérje, hogy jövőben óvakodni fog lépre menni és nem veszi majd a sokféle hatás nélküli haszontalan szerek és hamisítványok s csakis a Thierry-féle balzsamot és centifolia-kenőcsöt fogja meglepő hatásuaknak tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és szerek elyengülése által bűnhődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és fájdalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szerit szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek mindig a háznál vannak és állandóan alkalmazzák.

A Thierry-balzsam páratlan szer-köhögés, katarrus, mell-fájás, tüdővész, torokfájás, rekedtség, bronchitis, májelfajulás, gyomorgörösk, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

Ára 12 kis- vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifolia-kenőcs a netovábbja a szereknek sebek és gyulladásoknál, mell és mellkésnyedéseknel, keléseknel, sérüléseknel, karbunkulusoknál, kelevényeknél, hólyagoknál és gyermekfelfőtőréseinél. Megpuhit és megnyit minden szálkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgezést és feleslegessé tesz minden operációt.

Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fill.

A tájékoztató füzetet ezernyi elsmérvéllel bárki is ingyen és bérmentve megkaphja.

A szerek szétküldése csakis a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím:

THIERRY A. gyógyszerész Prégrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Kapható: Török József és dr. Egger J. L. gyógyszerészeknél Budapesten, Vértés Lajos gyógyszerésznél Lugoson és minden nagyobb gyógyszerárban és drogueriarban. 1723

Clicheket

mindennemű nyomtatványok
szépségűre kivitelben
pontosan és olcsón

Fischer's

Hírhírnökgyár - Budapest

III. VESZTŐCSE

Vásároljon mindenféle nyomtatványt
és kizárólag

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

VELARIN

Törvényileg
védve.

Kipusztít minden hálószerű, eres levelű gyomot,

mint:

Utifű, Aranka, Vadrepce, Szerbtövis, Konkoly, Buzavirág, Csalán, Moha stb.
irtványokat!

100—130 kilót tartalmazó ingyenes hordókban 100 kiló

Ára 24 korona helyt budapesti raktáromon utánvétel mellett.

Most kell elhinteni, míg a palánták zsegek.

Számítalan elismerő nyilatkozat!

Teljes szavatosság a csalhatatlan sikerért!

Porszóró készülékek: Vulkán 30 korora, „Velarin“ 150 korona.

Szücs Ödön Budapest, VI., Nagymező-utca 66. szám.

1726

**FIATAL
használt gőzcséplők**

és **LOKOMOBILOK**

elsőrangú gyártmányok, minden nagyságban gyárilag

kaphatók: Horvát és Herczeg czégnél, Budapest, VI., Lehel-utca 8.

Állandó nagy raktár. — Csereszlepek köttetnek.

1710.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi
részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemese acélekék.

Eltörhetetlen téglacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Gazdák figyelmébe!

Az eredeti pinzgau-i ló- és szarvasmarha tenyész vagy hason állatok bevásárlásánál, alólírott, mint a legnagyobb pinzgau-i faj törzstenyésztési szövetkezet üzletvezetője, szívesen rendelkezésre áll. — Állandó dús választék előrehaladott vemhes állapotú és fiatal üszőkben, fiatal ökrökben hizlalás céljára, nehéz ígás lovakban és prima tenyészállatokban. — Legnagyobb állomány: Bécsben 14/II. Jehringergasse 35. — Kérdezősködéskor felvilágosítást adunk postafordultával, úgy Bécsből, mint innen. Vevőink minden gazdasági körből vannak! Számos próbavételt ajánl:

E. ENSMANN

a Piesendorf és Kaprun községeknek pinzgau-i szarvasmarha törzstenyésztési szövetkezetnek,
Pinzgauban, üzletvezetője. 1720

Táviratl cím: Ensmann. Piesendorf.

Mezőgazdasági Hitelbank r. t.

Budapest, V., Báthory-utca 5.

Bank-osztálya

előnyös feltételek mellett nyújt

Bérlet beruházási, Gazdasági szeszgyári,

Függő termési, Hizlalási,

Dohánytermelési, Tejgazdasági,

Szőlő és Borászati

1650 H.

kölcsönöket.